

PROVES D'ACCÉS A LA UNIVERSITAT

PRUEBAS DE ACCESO A LA UNIVERSIDAD

CONVOCATÒRIA: JUNY 2010

CONVOCATORIA: JUNIO 2010

VALENCIÀ: LLENGUA I LITERATURA II

VALENCIANO: LENGUA Y LITERATURA II

BAREM DE L'EXAMEN:

Comprensió del text: 3 punts; Anàlisi lingüística del text: 3 punts; Expressió i reflexió crítica: 4 punts.

Tria una de les dues opcions

OPCIÓ A

Llig aquest text i respon les qüestions següents.

- 1 La Julieta va venir expressament a la pastisseria a dir-me que, abans de rifar la toia, rifarien cafeteres; que ella ja les havia vistes: precioses, blanques, amb una taronja pintada, partida en dues meitats, que ensenyava els pinyols. Jo no tenia ganes d'anar a ballar ni tenia ganes de sortir, perquè m'havia passat el dia despatxant dolços i les puntes dels dits em feien mal de tant estrènyer cordills daurats i de tant fer nusos i agafadors. I perquè coneixia la Julieta, que a la nit no li venia de tres hores i tant li feia dormir com no dormir. Però em va fer seguir vulgues no vulgues, perquè jo era així, que patia si algú em demanava una cosa i havia de dir que no. Anava blanca de dalt a baix: el vestit i els enagos emmidonats, les sabates com un glop de llet, les arracades de pasta blanca, tres braçalets rotllana que feien joc amb les arracades i un portamonedes blanc, que la Julieta em va dir que era d'hule, amb la tanca com una petxina d'or.
- 5 10
- Quan vam arribar a la plaça els músics ja tocaven. El sostre estava guarnit amb flors i cadeneta de paper de tots colors: una tira de cadeneta, una tira de flors. Hi havia flors amb una bombeta a dintre i tot el sostre era com un paraigua a l'inrevés, perquè els acabaments de les tires estaven lligats més enlaire que no pas el mig, on totes s'ajuntaven. La cinta de goma dels enagos, que havia patit molt per passar-la amb una agulla de ganxo que no volia passar, cordada amb un botonet i una nanseta de fil, m'estrenyia, ja devia tenir un senyal vermell a la cintura, però així que el vent m'havia sortit per la boca la cinta tornava a fer-me el martiri. L'entarimat dels músics estava voltat d'esparreguera fent barana i l'esparreguera estava guarnida amb flors de paper lligades amb filferro primet. I els músics suats i amb mànigues de camisa. La meua mare morta feia anys i sense poder-me aconsellar i el meu pare casat amb una altra. El meu pare casat amb una altra i jo sense la meua mare que només vivia per tenir-me atencions. I el meu pare casat i jo joveneta i sola a la plaça del Diamant, esperant que rifessin cafeteres, i la Julieta cridant perquè la veu li passés per damunt de la música, ¡no seguis que et rebregaràs!, i davant dels ulls les bombetes vestides de flor i les cadenetes enganxades amb pasta d'aigua i farina i tothom content, i mentre badava una veu a l'orella va dir-me, ¿ballem?
- 15 20 25

Mercè Rodoreda, *La plaça del Diamant*, Barcelona: Biblioteca Hermes, 1962 [2003], p. 43-44.(Glossari: *toia*: ramell de flors; *enagos*: combinació, peça de vestir interior femenina consistent en una faldilla de roba blanca; *rotllana*: cercol.)

1. Comprensió del text

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]
- c) Identifica el registre al qual podem adscriure el text. Cal que fonamentes la resposta amb exemples extrets del text. [0'5 punts]
- d) Identifica la tipologia textual especificant els trets corresponents que apareixen al text. [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt]
 - 1. abans de rifar (línia 1): sonora o sorda?
 - 2. taronja (l. 2): oberta o tancada?
 - 3. dolços (l. 4): oberta o tancada?
 - 4. una altra (l. 21): sona o s'elideix?
- b) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules o expressions al text o indica'n un sinònim. [1 punt]
 - 1. pinyols (línia 3)
 - 2. estrènyer (l. 5)
 - 3. tant li feia dormir com no dormir-(l. 6)
 - 4. glop (l. 8)
- c) Torna a escriure les frases següents substituint els elements subratllats en cadascuna pel pronom feble adequat. [1 punt]
 - 1. Jo no tenia ganes d'anar a ballar (línia 3)
 - 2. Quan vam arribar a la plaça els músics ja tocaven (l. 11)
 - 3. Hi havia flors amb una bombeta a dintre (l. 12)
 - 4. tot el sostre era com un paraigua a l'inrevés (l. 13)

3. Expressió i reflexió crítica

- a) La producció literària de Mercè Rodoreda incideix sobre la psicologia dels personatges. Estàs d'acord amb aquesta asseveració? Explica per què. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Escriu un text de característiques tipològiques similars al fragment de Mercè Rodoreda que has llegit més amunt. Pots prendre com a referència situacions personals, novel·les o contes que hages llegit, pel·lícules que hages vist, etc. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]

OPCIÓ B.

Llig aquest text i respon les qüestions següents.

El noruec

1 [...]. El noruec és un cas únic i “clàssic” en sociolingüística per la seva excepcionalitat, però entre nosaltres és o era poc conegut: n’havien parlat Lluís V. Aracil, Lluís B. Polanco i Bernat Joan; i ara el llibre de Conill conté una excel·lent informació.

5 Des del segle XVI fins a 1814 Noruega va estar unida a Dinamarca, i des d’aleshores fins a la independència (1905) ho va estar a Suècia. La llengua formal de les classes altes havia sigut des del segle XVI el danès, amb trets fonètics noruecs. Al segle XIX, a l’època de les reivindicacions nacionals, el gran poeta Herik Wergeland devia representar si fa no fa el que fou per a nosaltres Verdaguer. I aleshores va començar la situació singular que diem: les classes altes continuaven adherides al danès, cada cop més noruegitzat, que rebia el nom de *bokmål* (‘llengua del llibre’),
10 però alhora la reivindicació del *nynorsk* (‘neonoruec’) adquiria una força imparable. Knud Knudsen va ser el primer codificador del bokmål i Ivar Aasen ho fou del nynorsk (després de recórrer el país de punta a punta durant tres anys). No fou pas una situació pacífica sinó que es polititzà immediatament i amenaçà de dividir el país violentament. Si el nynorsk feia recuperar l’esperit propi i unitari que, en definitiva, va conduir a la independència, també hi havia el perill
15 d’enfrontament i divisió dels partidaris respectius de l’una o l’altra opció.

Durant el segle XX diverses comissions, comitès i consells van intentar inútilment aconseguir un estàndard únic per evitar la ruptura. Els dos estàndards són significativament molt similars (i per tant mútuament comprensibles) però contenen poderosos factors psicològics, culturals i ideològics que els separen. Per exemple, el parenostre comença així en bokmål i en
20 nynorsk: “Fader vår, du som er i himmelen! La ditt navn holdes hellig. La ditt rike komme”/ “... i himmelen! Lat namnet ditt helgast. Lat riket ditt koma”.

Finalment l’any 2005 el Parlament va posar fi a la situació. El resultat ens pot semblar salomònic, però era fruit d’una realitat històrica i social complexa i d’un llarg període de temptejos, i a ells els funciona: s’accepta que el país funcioni amb dos estàndards oficials de
25 llengua escrita exactament iguals legalment; les escoles i els municipis recorren a l’un o a l’altre o a tots dos al seu gust. Però les modalitats orals no estan sotmeses a tals estàndards; és més: aquestes modalitats són nombroses i es respecten a l’escola. Avui als municipis el nynorsk té un ús del 12% i el bokmål del 42%; i a les escoles el primer representa el 17%.

Joan Solà, diari AVUI, 31-01-2008

1. Comprensió del text

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]
- c) Explica la funció que fan al text la cursiva i les cometes. [0'5 punts]
- d) Identifica la tipologia textual especificant els trets corresponents que apareixen al text. [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats: [1 punt]
 1. *aleshores* (línia 8): sorda o sonora?
 2. *esperit* (l. 14): oberta o tancada?
 3. *la situació* (l. 8, l. 22): sorda o sonora?
 4. *s'accepta* (l. 24): oberta o tancada?
- b) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules o expressions al text o indica'n un sinònim. [1 punt]
 1. *trets* (línia 6)
 2. *si fa no fa* (l. 7)
 3. *adherides* (l. 9)
 4. *mútuament* (l. 18)
- c) Digues de quin tipus són les oracions subordinades que apareixen subratllades en les construccions següents. [1 punt]
 1. I *aleshores* va començar la situació singular que diem (línia 8)
 2. Durant el segle XX diverses comissions, comitès i consells van intentar inútilment aconseguir un estàndard únic (l. 16)
 3. diverses comissions, comitès i consells van intentar inútilment aconseguir un estàndard únic per evitar la ruptura (l. 16)
 4. *s'accepta* que el país funcioni amb dos estàndards oficials de llengua escrita (l. 24)

3. Expressió i reflexió crítica

- a) Joan Francesc Mira ha reflexionat en els seus assajos sobre la nostra realitat contemporània. Explica-ho. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Quina és la situació del noruec que descriu el text? Què n'opines? Coneixes altres situacions semblants? Explica-ho. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]